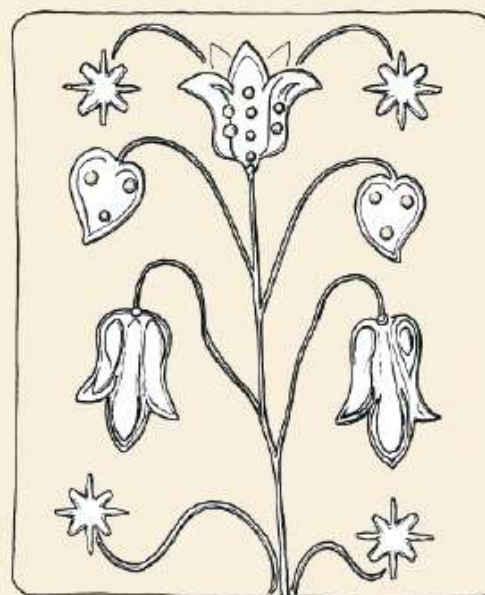

АРХЕОЛОГІЯ БУКОВИНИ: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Тези доповідей VIII міжнародного
наукового семінару

м. Чернівці, 6 грудня 2024 року

Міністерство освіти і науки України
Інститут археології НАН України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
Факультет історії, політології та міжнародних відносин
Науково-дослідний Центр Буковинознавства (Чернівці)
ВГО «Спілка археологів України»
Чернівецький обласний краєзнавчий музей

VIII міжнародний науковий семінар

АРХЕОЛОГІЯ БУКОВИНИ: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Тези доповідей

м. Чернівці, 6 грудня 2024 р.

Чернівці

2024

ОРГКОМІТЕТ

О. В. Добржанський, *д.і.н., проф. (голова)*; Г. М. Скорейко, *к.і.н., доц. (заступник голови)*; В. Л. Карпо, *к.і.н., доц.*; Л. П. Михайлина, *д.і.н., доц., ст.н.с.*; С. В. Пивоваров, *д.і.н., проф.*; Б. Т. Рідуш, *д.з.н., проф.*; М. К. Чучко, *д.і.н., проф.*; І. П. Возний, *д.і.н., проф.*; О. В. Петраускас, *к.і.н., ст.н.с.*; Л. В. Кулаковська, *к.і.н., ст.н.с.*; Т. М. Ткачук, *к.і.н.*; М. В. Рубанець; О. В. Ротар; О. В. Руснак, *к.і.н.*; В. В. Грига; М. І. Боднарюк; І. А. Прохненко, *к.і.н., доц.*; В. Г. Баюк, *к.і.н.*; В. А. Гуцал, *к.і.н.*; Т. І. Романович; В. В. Михайлюк; В. В. Ємчук; В. А. Калініченко, *к.і.н.*; М. В. Ільків, *к.і.н. (секретар)*.

Археологія Буковини: здобутки та перспективи: Тези доповідей VIII міжнародного наукового семінару (м. Чернівці, 6 грудня 2024 р.). – Чернівці: Технодрук, 2024. – 226 с.

Тези доповідей наукового семінару присвячені актуальним питанням археології Буковини та сусідніх регіонів. Розглядається проблематика кам'яної доби, епохи палеометалу, раннього заліза, середньовіччя та нового часу, а також історії вивчення, охорони та використання об'єктів археологічної спадщини, музеєфікації старожитностей краю. Результати досліджень представили науковці та краєзнавці з Чернівецької, Івано-Франківської, Тернопільської, Чернігівської областей, Києва, Львова, Ужгорода, Луцька, Кам'янка-Подільського (Україна), Будапешта (Угорщина), Варшави (Польща), Сучави (Румунія), Шумена (Болгарія).

Автори-доповідачі несуть відповідальність за точність і зміст наведених фактів та дотримання академічної доброчесності.

З М І С Т

Баяк В. Г. Керамічний імпорту із досліджень княжого Володимира 2023 року	8
Боднарюк М. І. Застібка до шкіряної сумки з середньовічного поселення с. Опришени Глибощкої територіальної громади Чернівецької області	10
Боднарюк М. І., Безушко Г. І. Археологічні розвідки на території Глибощкої територіальної громади у 2024 р.	13
Буйновська Є.В. Нумізматична колекція Державного історико-архітектурного заповідника «Хотинська фортеця»	15
Верба Т. В. Актуальні проблеми обліку нерухомих пам'яток	17
Виногородська Л. І. Опалення рядових житлових будинків Центральної України раннього модерну (за археологічними даними).....	20
Возний І. П. Облаштування інтер'єру жител X–XIII ст. на території північної частини Буковини	23
Горобець Л. В. Наземні біотопи в околицях печери Василівка за часів Малого льодовикового періоду	26
Грига В. В., Якубіна С. І. Іменний штамп Альвіна де Лерхе з села Шебутинці	27
Гринюка Б. М. Скарб крем'яних виробів з села Крогулець	29
Гринюка Б. М., Добрянський В. К. Люлька XVII–XVIII століття з села Крогулець на Чортківщині	32
Гринюка Б. М., Добрянський В. К. Теракотова статуетка коня XVI–XVII століття з села Коцюбинці на Західному Поділлі	35
Добрянський В. К. Обстеження корсунських хрестів XVIII століття на Західному Поділлі	37
Добрянський В. К. Шабля XII–XIII століття з Тернопільщини	40
Doncheva S. Production and distribution of two rroups of seal rings in the first half of the 10th century	42

Драгомирецька О. Г. Кам'яні зернотерки трипільської культури з правобережжя Середнього Дністра	51
Дядечко О. О. Знахідка фрагментів середньовічного дзвона з Чернігова	54
Желага Д. І. Культурні зв'язки трипільського населення старшого шару поселення Волошкове 6 з Балкано-Карпатським регіоном	57
Іваночко А. І. Фрагмент надгробного каменю з Хотинської фортеці	60
Ільків М. В., Пилипець В. Ю. Скляний античний бальзамарій з колекції Чернівецького обласного краєзнавчого музею	64
Калініченко В. А., Курочка А. Р. Корди та їх фрагменти XIV–XVI ст. з території Сірето-Дністровського межиріччя	66
Калініченко В. А., Пивоваров С. В., Михайлина Л. П. Свинцеві медальйони з Рідківецького археологічного комплексу VIII–XI ст.: попереднє повідомлення	70
Кліса К. І., Прохненко І. А., Калініченко В. А. Консервація середньовічного меча з колекції Археологічного музею ім. проф. Е. Балагурі Ужгородського національного університету	73
Коржик В. П. Історико-географічний аналіз буковинських легенд	78
Коржик В. П. Радавицьке бойовище 1621 року: перша спроба ідентифікації місця подій	81
Косован В. М. Картографічний матеріал Нового часу як історичне джерело для вивчення минулого Заболотівщини	85
Крушніцький Д. В. Багатошарове поселення Ясени на Буковині	86
Кушнір І. Б. Іван Прокопович та Василь Арійчук: біля витоків археологічних досліджень на Буковині	88
Левінзон Є. Ю. Дунаївці 1 – нова пам'ятка Трипілья етапу VII на Середньому Дністрі	91

Левінзон Є. Ю. Османські плити початку XVIII ст. з Кривчика	94
Лугова О. С., Добрянський В. К. Геральдичні знаки на кам'яному блоці із portalу арсенальної (західної) вежі Бережанського замку	97
Луцик І. П. Променеві скроневі кільця з середньовічного поховання в Маморниці: аналогії й датування	101
Маняк В. О., Сорочак І. П., Мельник Д. В., Кітар В. С., Кочержат Т. Р. Viribus unitis	103
Мойжес В. В. Нові нумізматичні знахідки із Ужгородської замкової церкви	107
Мордовін М. В., Прохненко І. А. Рідкісна англійська текстильна пломба XVI ст. з с. Берестя	112
Нечитайло П. О., Могилов О. Д. Пам'ятки раннього залізного віку з Василівки на Середньому Дністрі	117
Niculică V. P., Ilkiv M. V., Bodnariuk M. I. Perspectivele arheologilor care studiază datele cartografice din vremea administrației austriece la Bucovina	119
Новик Т. Г. Давньоруська житлова забудова Єлецького монастиря в Чернігові за археологічними даними	123
Парацій В. М. Перші у вивченні та збереженні (музеєфікації) археологічних старожитностей Бережанського краю. І. Антоній Шнайдер	125
Парацій В. М. Перші у вивченні та збереженні (музеєфікації) археологічних старожитностей Бережанського краю. ІІ. Богдан Януш (Василь Карпович)	128
Петегирич В. М. Природні та антропогенні фактори в системі оборони княжого Белза	132
Петраускас О. В., Шишкін Р. Г. Попередні підсумки досліджень на території могильника черняхівської культури Комарів 1 в 2024 р.	135

Пивоваров С. В. Забута прикраса з Малятинців: датування, типологія, витoki	138
Пивоваров С. В. Празькі гроші з Чорнівського городища	142
Піддубний І. А. Дослідження на горі Цецина (Рефлексії на публікації про історію кам'яної вежі)	145
Прохненко І. А., Костак І. В. Марамороські міста в добу середньовіччя та раннього нового часу	150
Рідуш Б. Т., Ільків М. В. Нові знахідки навісних замків та ключів пізнього середньовіччя – раннього нового часу на Буковині	156
Романович Т. І. Інвентаризації (обстеження) Чернівецьким обласним центром з питань культурної спадщини пам'яток археології, які локалізуються на території Вікнянської сільської територіальної громади	159
Ротар О. В., Ільків М. В. Археологічні дослідження Чернівецького краєзнавчого музею в середині – другій половині ХХ ст.	161
Рубанець М. В. Мистецтво обробки каменю у Василеві	163
Руснак І. М., Наровський М. В. Перспективи використання сучасних мобільних технологій в археології	171
Руснак О. В. Печатка парафії села Рестеу-Атаки Хотинського повіту з фондів Чернівецького обласного краєзнавчого музею	174
Сандуляк В. О. Знахідки фрагментів скляних боєприпасів XVII–XVIII ст. на території Хотинської фортеці	175
Скорейко Г. М., Ільків М. В. Із досвіду використання археології у середній школі	178
Ткачук Т. М., Креховецький І. В., Фіголь А. Б., Мельничук О. Л., Петраш А. П., Яковишина Я. М. Етап В ІІ на Верхньому Подністров'ї. Дослідження поселення Залуква (уроч. Сад) у 2024 році	182
Томенчук Б. П. Галицько-Буковинське Прикарпаття як Мала Галицька земля в системі історичних шляхів	186

Томенчук Б. П., Ільків М. В. Галицько-Буковинське Прикарпаття як етнокультурна контактна зона («фронтир») між Сходом, Заходом і Півднем	189
Федорів Т. І., Добрянський В. К. Грецький рівнораменний хрест з оборонного муру Збаразького замку	193
Федорук А. В. «И бысть межи ихъ бой велій»: проблеми локалізації та археологічних досліджень загадкового літописного побоїща 1374 р.	196
Черненко О. Є., Кедун І. С. Власник дукатів (за матеріалами археологічних досліджень Новгород-Сіверської фортеці 2012 року)	201
Чобан Р. Д. Новоселиця І – нова археологічна пам'ятка на Снятинщині	204
Чучко М. К. Дослідження традиційної культури та історичних старожитностей Буковини директором школи деревообробки в м. Кимпулунг–Молдовенеск Іліє Весловським	206
Шкурідін О. М. Давні поселення східних слов'ян на території сучасної Волоківської ТГ	209
Яковишина Я. М. Трипільське поселення Кормань в урочищі Кінський Цвинтар на Буковині	211
Якубина С. І., Грига В. В., Калініченко В. А. Наконечники стріл з поселення Лопатове на правобережжі Середнього Дністра	212
Іким І. О., Ємчук В. В. Проблеми в законодавстві стосовно охорони та збереження культурної спадщини м. Чернівці	215
Гавриленко І. О., Куряченко К. Д. Скарб бронзових виробів з околиць села Кліводи́н на Буковині	217
ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ	221

Таким чином, свинцеві медальйони-підвіски з Рідківецького поселення є доволі цікавими та рідкісними для регіону. Цікаво, що охарактеризовані прикраси знаходять аналогії у вузькому географічному ареалі, а саме території тодішньої Першої Болгарської держави та територіях із сильним «візантійським» впливом у ювелірному мистецтві, що дозволяє з нових позицій розглянути історію Сіreto-Дністровського межиріччя у X ст. Вивчення поселення в Рідківцях планується продовжити в майбутньому, що, сподіваємося, дозволить відповісти на низку питань соціально-політичного та культурного розвитку населення регіону у IX-XI ст.

*Крістіна Кліса,
Ігор Прохненко (Ужгород),
Віталій Калініченко (Чернівці)*

**Консервація середньовічного меча з колекції
Археологічного музею ім. проф. Е. Балагурі
Ужгородського національного університету**

У 2024 р. реставраторами Закарпатської академії мистецтв здійснені консерваційно-реставраційні заходи по збереженню і наданню експозиційного вигляду середньовічному мечу з експозиції Археологічного музею ім. проф. Е. Балагурі ДВНЗ «УжНУ».

Даний артефакт випадково виявлений ще у вересні 2014 р. біля с. Богдан Рахівського р-ну Закарпатської обл. жителем с. Видричка – Ю. П. Ретязником і за сприяння місцевого голови, історика за фахом – П. П. Ференца, переданий на постійне зберігання до Ужгородського національного університету. Меч виготовлений із заліза, має відносно широкий, плоский, рівномірно конічний клинок з дещо пошкодженим вістрям у його нижній частині. Дол на клинку простежується досить чітко і продовжується на три чверті довжини збереженого меча. У поперечному перерізі верхня частина клинка є подвійно випуклою, а нижня – овальною. Конструктивно-морфологічні параметри меча наступні: загальна довжина – 106,7 см; загальна довжина клинка – 91,5 см; найбільша ширина пошкодженого клинка біля перехрестя – 5,2 см; найбільша ширина посередині клинка – 4,5 см; найменше нижнє пошкоджене розширення клинка – 2,2 см. Товщина клинка у верхній частині біля перехрестя становить 0,6 см; посередині клинка меча – 0,5 см; а в нижній частині – 0,4 см. Глибина долу на клинку – 0,2 см. Загальна довжина перехрестя становить 18,5 см. Навершя

руків'я (яблуко) має форму диска, верхні та нижні кінці граней якого діагонально скошені з обох боків. Маса меча – 1,250 г (рис.1).

Знахідка, за класифікацією Е. Окшота, відноситься до типу XII, її наверхшя – до типу Н, а перехрестя – до типу 2. Найближчими аналогіями мечу з с. Богдан є екземпляри з Босковіц, Хамби та Шепетівського городища. Датування меча XIII – першою половиною XIV ст. підтверджується також зображеннями зброї на скульптурах, надгробних плитах та іконографічними джерелами.

Мечі типу XII виникли не просто і пройшли доволі тривалий період розвитку. У момент удосконалення захисного озброєння в дизайні мечів стали проявлятися окремі невеликі еволюційні зміни. Було усвідомлено, що старі конструкції мечів, орієнтовані на рублячі удари, можуть бути удосконалені. Клинок почав ставати більш тонким до вістря і став зменшуватися дол. Ці зміни призвели до значних покращень декількох параметрів клинка. У той час, як цей новий дизайн меча був орієнтований на рублячі удари, тонкий клинок, в свою чергу, давав найбільш придатне, зручне та ефективне в бою вістря. Скорочення довжини долу на клинку також допомогло підтримати більш правильний розподіл маси клинка, необхідної як для акцентованого рублячого удару, так і для ефективного контролю над вістрям під час колючого удару. Результатом цих змін став меч, який був здатний до рублячих ударів, як попередні типи. В свою чергу новий тип – тип XII переважав інші типи у колючому ударі.

До наукової літератури богданська знахідка була введена шляхом серії публікацій (Калініченко В., Прохненко І. Середньовічний меч із с. Богдан Рахівського району Закарпатської області України // Карпатика. – Ужгород, 2014. – Вип. 43. – С. 210-229; Prokhnenko I., Kaliničenko V. Stredoveký meč z obce Bohdan Rahkivského rájónu Zakarpatskej oblasti Ukrajiný // Archaeologia historica. – 2015. – 40. – 2. – S. 929-939; Федорук А.В., Прохненко И.А. Меч типа XII из Закарпатья и трансфер оружейных технологий в Северной и Центральной Европе в XIII – первой четверти XIV вв. // Stratum plus. Археология и культурная антропология. Пути вещей. – Санкт-Петербург – Кишинёв – Одесса – Бухарест, 2017. – № 6. – С. 275-290).

Співробітники Археологічного музею ім. проф. Е. Балагурі ДВНЗ «УжНУ» ще при поступленні екземпляру в 2014 р. провели його первинну консервацію для запобігання руйнації металу та збереження вологи в середині предмету, попередньо очистивши його від залишків ґрунту і покривши лаком. З часом цей лак зазнав деградації, розтріскався і частково осипався, оголивши кородовану

Рис. 1. Середньовічний меч із с. Богдан Рахівського р-ну
Закарпатської обл (за Prokhnenko, Kaliničenko 2015).

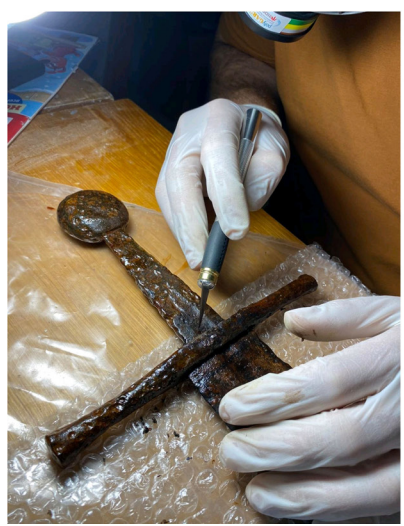
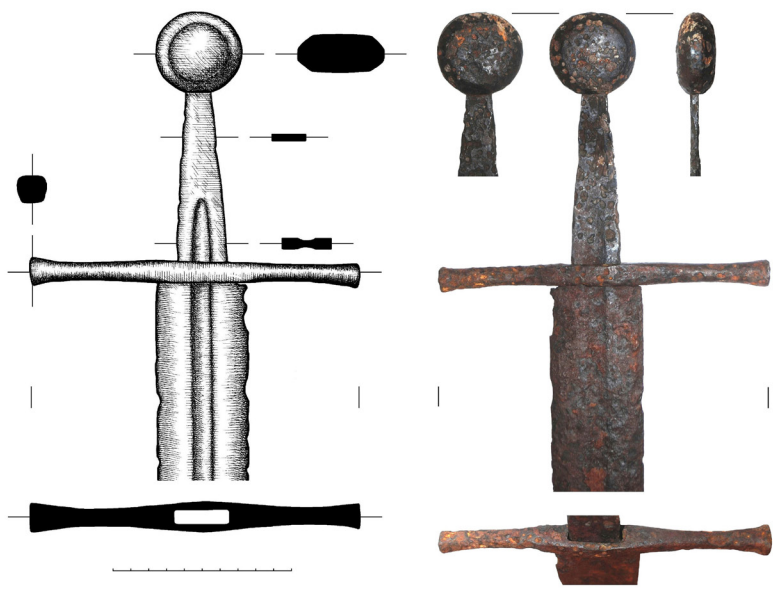

Рис. 2. Процес реставрації середньовічного меча із с. Богдан Рахівського р-ну Закарпатської обл.

поверхню металу меча. Через коливання температури повітря і змін вологості у приміщенні музею з'явилися мікротріщини і виникла загроза подальшого розтріскування, розшарування і осипання основи меча.

При поступленні на реставрацію меч перебував у досить поганому стані. Мав численні дрібні втрати основи, які виникли внаслідок активної дії корозії заліза. Багато втрат виникли ще під час перебування предмету в ґрунті. Особливо це стосується ділянки вістря, де товщина металу є найтоншою. Деякі вищерблення леза клинка з'явилися під час поводження з предметом до поступлення у музей. При дореставраційному огляді помітно було, що лезо клинка сточене з одного боку, що означає, що власник активно користувався ним у боях.

Головною задачею у своїй роботі реставратори поставили найбільш якісне збереження предмету і надання естетичного вигляду не тільки у процесі реставрації, а й в умовах подальшого експонування у вітринах музею. Оскільки меч повністю покривав дуже щільний, достатньо товстий шар продуктів корозії заліза, була вибрана найоптимальніша методика консервації і повної стабілізації предмету, яка мала за мету вирівнювання історичної поверхні металу меча без повного видалення корозії. В іншому випадку при масштабному очищенні меч би мав деформований вигляд з численними глибокими ямками, в т.ч. і наскрізними (рис. 2).

Розчищення поверхні проводилося вручну механічним способом пошарово. Корозійні нашарування видалялись за допомогою щіток, жорстких пензлів, скальпелів і корундових насадок до бормашини. Для стабілізації металу використовували інгібітор корозії – спиртовий розчин таніну, який наносили пензлем. У процесі роботи над пам'яткою історичного зброярства встановлено, що металеве ядро меча щільне і добре збережене, а сам предмет виготовлений зі сталі високої якості. Окремі дрібні втрати і вищерблення металу заповнювалися мастиками на основі швидко застигаючого епоксидного клею в суміші з металевим порошком. Також для консервації і заповнення дрібних тріщин використали розчин синтетичної смоли Paraloid B-72. Для захисту поверхню предмету покрили мікрокристалічним безкислотним воском Cosmoloid H-80 у розчині з бензином. У результаті утворилась невидима захисна прозора матова плівка на поверхні експонату, яка призначена вберегти предмет від подальших руйнувань внаслідок коливань температурно-вологісного режиму. Після консервації і стабілізації матеріалу пам'ятки частково відновлена історична поверхня, а меч отримав належний естетичний експозиційний вигляд.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Баяк Віктор Геннадійович – кандидат історичних наук, начальник Волинської археологічної експедиції, науковий співробітник ДП «НДЦ «Охоронна археологічна служба України»» Інституту археології НАН України, заступник директора з наукової роботи Адміністрації державного історико-культурного заповідника у місті Луцьку, асистент кафедри історії України та археології Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Безушко Георгій Іванович – краєзнавець, заступник директора Опришенського музею археології та етнографії ім. Максиміліана Гакмана на громадських засадах.

Боднарюк Микола Іванович – директор Опришенської ЗОШ I-III ступенів Глибоцької селищної ради, директор Музею археології та етнографії імені Максиміліана Гакмана с. Опришени.

Буйновська Єлизавета Валентинівна – директор Державного історико-архітектурного заповідника «Хотинська фортеця».

Верба Тарас Володимирович – доктор філософії, старший науковий співробітник відділу історії Волині Волинського краєзнавчого музею.

Виногородська Лариса Іванівна – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник відділу давньоруської та середньовічної археології Інституту археології НАН України.

Возний Ігор Петрович – доктор історичних наук, професор кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Гавриленко Іванна Олександрівна – студентка 3 курсу історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Горобець Леонід Вікторович – доктор біологічних наук, провідний науковий співробітник відділу палеонтології Національного науково-природничого музею НАН України.

Грига Віктор Вікторович – головний спеціаліст відділу супроводу реформ та аудиту місцевих програм виконавчого апарату Чернівецької обласної ради, член ВГО «Спілка археологів України».

Гринюка Богдан Михайлович – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник науково-дослідного відділу КЗ ЛОР «Адміністрація історико-культурного заповідника «Давній Пліснеськ».

Добрянський Володимир Казимирович – археолог, спелеолог, дослідник старожитностей, фортифікацій і топонімії, Тернопільське відділення Наукового товариства ім. Т.Г. Шевченка.

Doncheva Stella – Prof. Dr. Habil., PhD, Konstantin Preslavsky University of Shumen, Department of History and Archeology, Bulgaria.

Драгомирецька Оксана Григорівна – завідувачка відділу археології, історії середніх віків та нової історії краю Чернівецького обласного краєзнавчого музею.

Дядечко Оксана Олексіївна – доктор філософії, зберігач фондів І категорії відділу науково-фондової діяльності Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній».

Ємчук Володимир Володимирович – начальник відділу охорони і збереження пам'яток архітектури управління охорони культурної спадщини Чернівецької міської ради.

Желага Дмитро Ігорович – аспірант відділу археології енеоліту – бронзової доби Інституту археології НАН України.

Іваночко Альона Ігорівна – старший науковий співробітник Державного історико-архітектурного заповідника «Хотинська фортеця».

Іким Ірина Олегівна – начальник відділу дозвільної роботи управління охорони культурної спадщини Чернівецької міської ради.

Ільків Микола Володимирович – кандидат історичних наук, асистент кафедри всесвітньої історії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, науковий співробітник ДП «НДЦ «ОАСУ» Інституту археології НАН України, провідний науковий співробітник Чернівецького обласного краєзнавчого музею.

Калініченко Віталій Андрійович – кандидат історичних наук, асистент кафедри всесвітньої історії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Кедун Іван Станиславович – доцент Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

Кітмар Владислав Сергійович – студент 2 курсу факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Кліса Крістіна Іванівна – реставратор, викладач Закарпатської академії мистецтв.

Коржик Віталій Павлович – кандидат географічних наук, старший науковий співробітник, Буковинське товариство природодослідників.

Косован Василь Миколайович – магістр гідрології, краєзнавець.

Костак Іван Володимирович – аспірант кафедри археології, етнології та культурології факультету історії та міжнародних відносин Ужгородського національного університету.

Кочержат Тетяна Романівна – студентка 2 курсу факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Креховецький Ігор Володимирович – науковий співробітник відділу археології Національного заповідника «Давній Галич».

Крушницький Дмитро Валерійович – студент 2 курсу факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Курочка Анна Русланівна – студентка 2 курсу факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Куряченко Катерина Дмитрівна – студентка 3 курсу історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Кушнір Іванка Борисівна – головний спеціаліст відділу використання інформації документів Державного архіву Чернівецької області.

Левінзон Євгеній Юрійович – магістр історії та археології, молодший науковий співробітник Кам'янець-Подільського державного історичного музею-заповідника.

Лугова Олена Степанівна – завідувач науково-дослідного та музейно-просвітницького відділу Державного історико-архітектурного заповідника у м. Бережани.

Луцик Ірина Павлівна – доктор філософії, молодший науковий співробітник відділу археології Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України.

Маняк Владислав Олександрович – студент 3 курсу факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Мельник Дмитро Валерійович – студент 2 курсу факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Мельничук Олег Любомирович – старший науковий співробітник відділу археології Національного заповідника «Давній Галич».

Михайлина Любомир Павлович – доктор історичних наук, доцент, провідний науковий співробітник Національного заповідника «Києво-Печерська лавра».

Могилов Олександр Дмитрович – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Інституту археології НАН України.

Мойжес Володимир Валерійович – кандидат історичних наук, директор археологічного музею Ужгородського національного університету імені Едуарда Балагурі.

Мордовін Максим Вікторович – асистент професора, Університет імені Етвеша Лоранда, Науково-археологічний інститут, м. Будапешт.

Наровський Максим Вікторович – студент 3 курсу факультету історії та міжнародних відносин Ужгородського національного університету.

Нечитайло Павло Олександрович – кандидат історичних наук, науковий співробітник ДП «Науково-дослідний центр «Охоронна археологічна служба України» Інституту археології НАН України.

Niculică Bogdan Petru – Muzeul Național al Bucovinei, Suceava.

Новик Тетяна Григорівна – старший науковий співробітник відділу науково-фондової діяльності Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній».

Парацій Володимир Михайлович – старший науковий співробітник Бережанського краєзнавчого музею (м. Бережани).

Петегирич Володимир Михайлович – науковий співробітник відділу археології Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України.

Петраускас Олег Валдасович – кандидат історичних наук, завідувач відділу археології ранніх слов'ян Інституту археології НАН України.

Петраш Андрій Петрович – кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник відділу археології Національного заповідника «Давній Галич».

Пивоваров Сергій Володимирович – доктор історичних наук, професор, старший науковий співробітник Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України.

Пилипець Валерія Юрївна – студентка 5 курсу факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Піддубний Ігор Андрійович – доктор історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Прохненко Ігор Анатолійович – кандидат історичних наук, доцент кафедри археології, етнології та культурології Ужгородського національного університету імені Едуарда Балагурі.

Рідуш Богдан Тарасович – доктор географічних наук, кандидат історичних наук, професор, завідувач кафедри фізичної географії, геоморфології та палеогеографії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Романович Тетяна Іванівна – в.о.директора Чернівецького обласного центру з питань культурної спадщини.

Ротар Оксана Василівна – в.о.директора Чернівецького обласного краєзнавчого музею.

Рубанець Микола Васильович – директор Державного архіву Чернівецької області, член ВГО «Спілка археологів України».

Руснак Іван Миколайович – лаборант Археологічного музею імені Едуарда Балагурі Ужгородського національного університету.

Руснак Олександр Валерійович – кандидат історичних наук, асистент кафедри історії України Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Сандуляк Віктор Олексійович – завідувач науково-дослідного відділу Державного історико-архітектурного заповідника «Хотинська фортеця».

Скорейко Ганна Михайлівна – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, директор Науково-дослідного Центру Буковинознавства (Чернівці).

Сорочак Інна Петрівна – студентка 2 курсу факультету історії, політології та міжнародних відносин Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Ткачук Тарас Михайлович – кандидат історичних наук, завідувач археологічного відділу Національного заповідника «Давній Галич».

Томенчук Богдан Петрович – кандидат історичних наук, завідувач кафедри етнології та археології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, керівник Галицької археологічної експедиції.

Федорів Тетяна Ігорівна – головний спеціаліст відділу туризму та охорони культурної спадщини управління економіки та залучення інвестицій Збаразької міської ради.

Федорук Андрій Васильович – кандидат історичних наук, доцент, провідний науковий співробітник відділу археології, історії середніх віків та нової історії краю Чернівецького обласного краєзнавчого музею.

Фіголь Андрій Борисович – молодший науковий співробітник відділу археології Національного заповідника «Давній Галич».

Черненко Олена Євгенівна – ад'юнкт Варшавського університету, доцент Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.

Чобан Роман Дмитрович – краєзнавець, вчитель географії Джурівського ліцею Снятинської міської ради Івано-Франківської області.

Чучко Михайло Костянтинович – доктор історичних наук, професор кафедри всесвітньої історії Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Шишкін Руслан Германович – кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та археології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Шкурідін Олександр Миколайович – член Чернівецького регіонального підрозділу Всеукраїнської громадської організації «Спілка археологів України», член Національної спілки краєзнавців України.

Яковичина Яна Миколаївна – кандидат історичних наук, науковий співробітник відділу археології Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України.

Якубіна Сергій Іванович – вчитель історії Шебутинецького ліцею, член Всеукраїнської громадської організації «Спілка археологів України».

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**АРХЕОЛОГІЯ БУКОВИНИ:
ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Тези доповідей VIII міжнародного наукового семінару

м. Чернівці, 6 грудня 2024 р.

Комп'ютерна верстка – **В. Калініченко**

Видання здійснено за фінансової
підтримки **Ромео Скрипи**

*На обкладинці: поштівка із зображенням руїн
Цецинського замку в Чернівцях (XIX – початок XX ст.),
елементи декору пічних кахлів та чашечки XVIII ст.
з Хотинської фортеці (розкопки М. В. Ільківа)*

Папір офсетний. Формат 60х84/16.

Ум. друк. арк. 13,02. Зам. № 36. Тираж 80 прим.

Виготівник: ПБКФ «Технодрук»

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №1841 від 10.06.2004 р.
58000, м. Чернівці, вул. І. Франка, 20, оф.18, тел. (0372) 55-05-85

